

Sygn. akt X C 499/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym

Przewodnicząca: SSR Joanna Grzempka

Protokolant: stażysta Marta Chmał

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2016 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P. i M. P.

przeciwko M. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego M. R. solidarnie na rzecz powodów A. P. i M. P. kwotę 9600 zł (dziewięć tysięcy sześćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 19 czerwca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 1534 zł (tysiąc pięćset trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt X C 499/15

UZASADNIENIE

Powodowie A. P. i M. P. domagali się, po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa w piśmie z dnia 23 stycznia 2015 r., zasądzenia od pozwanego M. R. kwoty 9600 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 czerwca 2014 r. tytułem zwrotu ceny w związku z odstąpieniem przez powodów od umowy sprzedaży wadliwego narożnika skórzanego. W uzasadnieniu wskazali, że zakupili od pozwanego narożnik skórzany, który okazał się wadliwy (w okolicach szwów pojawiły się przetarcia skóry, ujawniło się pęknięcie skóry, zaś pozwany w trybie postępowania reklamacyjnego uznał, że wady zostały spowodowane przez powodów (k. 2-5, 45-50 i 77-78).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że żądanie powodów jest bezzasadne, a mebel, którego dotyczy spór, nie był dotknięty wadą co potwierdziły badania laboratoryjne przeprowadzone na pobranych próbkach, opisane w ekspertyzie z dnia 19 maja 2014 r. zleconej przez pozwanego.

Postanowieniem z dnia (...) S. R. dla K. (...) stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania S. R. w T..

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu zwyczajnym.

Sąd ustalił, co następuje.

W dniu 1 marca 2013 r. powodowie zakupili od pozwanego mebel w postaci narożnika I. M. nietyp. G. (...), za cenę 9600 zł brutto.

dowód:

faktura nr (...), k. 7

W dniu 15 lipca 2013 r. dokonali zgłoszenia reklamacyjnego, wskazując, że ujawniły się przetarcia skóry w miejscu siedziska oraz pęknięcie skóry.

Pozwany w piśmie z dnia 25 lipca 2013 r. uznał reklamację za nieuzasadnioną, wskazując, że widoczne na skórze ukąszenia, skaleczenia, żyły itp. potwierdzają anilinowe wykończenie skóry, co jest jej zaletą a nie wadą, zaś uszkodzenia i przetarcia na wypukłych szyciach lub ostrych krawędziach są spowodowane mechanicznie co nie może być podstawą reklamacji. Wskazał, że podobną sytuację można zauważyć w branży obuwniczej lub odzieżowej, gdzie również występują przetarcia mechaniczne na skutek użytkowania i nie podlegają reklamacji.

dowód:

zgłoszenie reklamacyjne, k. 8

odpowiedź na reklamację k. 9

W dniu 2 lutego 2014 r. pozwani ponownie zgłosili reklamację podnosząc, że wady pogłębiają się, skóra w miejscach przeszyć a dokładnie na szwach (przeszyciach siedziska i podłokietniku) bardzo się przeciera po krótkim czasie eksploatacji.

W odpowiedzi pozwany powołał się na Biuro (...) oraz przeprowadzone przez ten podmiot oględziny i badania laboratoryjne, po przetransportowaniu kanapy do zakładu pozwanego, z których wynikało że materiał posiada odpowiednie parametry wytrzymałości mechanicznej zgodnie z PN EN (...) dotyczącą właściwości skór tapicerskich, a wszelkie reklamacje dotyczące uszkodzeń nie wynikają z charakterystyki testowanego materiału lecz z ewentualnego nieprawidłowego użytkowania przez klienta

dowód:

zgłoszenie reklamacyjne, k. 13-14

pismo pozwanego z dnia 23 maja 2014 r., k. 15-17

W następstwie pisma M. K.w K. z dnia 23 czerwca 2014 r. pozwany podtrzymał swoje stanowisko, że reklamacje dotyczące uszkodzeń wynikają nie z charakteru testowanego materiału lecz z ewentualnego nieprawidłowego użytkowania przez klienta. Jednocześnie pozwany wskazał, w nawiązaniu do wcześniejszej rozmowy z powódką, że możliwe będzie przetapicerowanie kanapy - częściowo odpłatnie.

dowód:

pismo M. K., k. 18

pismo pozwanego z dnia 3 lipca 2014 r., k. 19

W piśmie z dnia 30 maja 2014 r. powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy i wezwała pozwanego do zwrotu kwoty 9600 zł w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma. Pismo zostało odebrane przez pozwane w dniu 4 czerwca 2015 r.

dowód:

pismo pozwanego pismo z dnia 30 maja 2014 r., k. 53-57

dowód nadania i poświadczenie odbioru pozwanego, k. 58

Przedmiotowa kanapa została zakupiona jako nowa; ślady przetarć ujawniły się po 2 miesiącach użytkowania. Kanapa została umieszczona w salonie domu powodów, była użytkowana zgodnie z przeznaczeniem. Pierwsze skazy, które ujawniły się w kanapie, miały postać przetarć na siedziskach i przy przeszyściach. Wady te pogłębiały się z upływem czasu tj. na podłokietniku.

dowód:

wyjaśnienia informacyjne powoda, k. 116

dokumentacja fotograficzna zawarta w ekspertyzie Biura (...), k. 33-35

Sąd zważył, co następuje.

Stan faktyczny sprawy był bezsporny jeśli chodzi o zawarcie umowy, przebieg postępowania reklamacyjnego, znajdował potwierdzenie w powołanych dokumentach prywatnych i nie był przedmiotem sporu.

Postanowieniem z dnia 13 października 2015 r. Sąd, na wniosek strony powodowej, dopuścił dowód z opinii Instytutu (...) w Ł. (...) na okoliczność ustalenia czy kanapa zakupiona przez powodów została wykonana z zachowaniem należytej staranności, z uwzględnieniem zasad i niezbędnej wiedzy przy wykonywaniu tego rodzaju mebli skórzanych, zgodnie z posiadanym atestem, przy zastosowaniu materiałów ilościowo i jakościowo odpowiednich oraz czy poszczególne elementy skórzane zostały prawidłowo połączone, a w konsekwencji czy spełnia ona wymagania jakościowe dla mebla tego rodzaju. W pkt. 2 tego postanowienia Sąd zobowiązał pozwanego do udostępniania mebla osobom sporządzającym opinię (k. 135).

Przedstawiciel (...) poinformował Sąd, iż podjął próbę uzgodnienia oględzin sofy lecz przedstawiciel pozwanego oświadczył, że mebel nie znajduje się w siedzibie pozwanego tj. w T. lecz został przewieziony do innego miejsca. W tym stanie rzeczy zarządzeniem doręczonym w dniu 15 grudnia 2015 r. (k. 148, 150) pełnomocnik pozwanego został zobowiązany do spowodowania przytransportowania sofy do T. oraz do poinformowania sądu w jakim miejscu się znajduje i o możliwości dokonania oględzin przez biegłych w terminie 2 tygodni, pod rygorem skutków prawnych z art. 233 § 2 k.p.c. W wyznaczonym terminie pełnomocnik pozwanego nie odniósł się do powyższego zarządzenia.

Na pytanie Sądu, w dniu 14 stycznia 2016 r. przedstawiciel (...) poinformował, że pełnomocnik pozwanego nie skontaktował się i nie przekazał żadnych informacji w sprawie miejsca przechowywania mebla i możliwości oględzin.

W tej sytuacji w dniu 15 stycznia 2016 r. wydano zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy, o czym zostali zawiadomieni pełnomocnicy stron, zaś (...) został poinformowany iż opinia nie będzie sporządzona.

Pismem z dnia 27 stycznia 2016 r., nadanym na pocztę dnia 29 stycznia 2016 r. pełnomocnik pozwanego poinformował, iż udało mu się ustalić, że meble pozwanego produkowane są w kilku zakładach na terenie Polski a przedmiotowy narożnik znajduje się w zakładzie w G. i wniósł o wskazanie miejsca gdzie należy przytransportować mebel.

Sąd pominął w tej sytuacji wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (instytutu).

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, zaś w myśl § 2 Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu

W niniejszej sprawie jasne było, że sofa została odebrana przez pozwanego od powodów i znajduje się w jego posiadaniu. Okoliczność ta została potwierdzona przez pełnomocnika powodów w piśmie procesowym z dnia 1 października 2015 r., doręczonym pełnomocnikowi pozwanego (k. 132-133), do którego treści pełnomocnik pozwanego w żaden sposób się nie odniósł. Wreszcie, w pkt. 2 postanowienia dowodowego pozwany został zobowiązany do udostępnienia przedmiotu opinii osobom ją sporządzającym.

Należy przypomnieć, że mimo zobowiązania sądu do wskazania gdzie jest mebel, opatrzonego rygorem – w terminie 2 tygodni - miejsca przechowywania mebla, pełnomocnik pozwanego nie odniósł się w jakikolwiek sposób, ani nawet nie zwrócił się o przedłużenie tego terminu. Jego deklaracja o możliwości udostępnienia mebla celem sporządzenia opinii została przedstawiona sądowi bez mała miesiąc po wyznaczonym terminie, w sytuacji gdy (...) został już zwolniony z przeprowadzenia dowodu, a sąd wyznaczył termin rozprawy i zawiadomił o nim strony.

W tych okolicznościach trzeba uznać, że do przeprowadzenia dowodu w toku procesu się nie doszło z przyczyn leżących po stronie pozwanego, gdyż brak reakcji na wezwanie sądu uprawniał do jego pominięcia, ze skutkiem dokonania ustaleń i ocen na tle pozostałego materiału dowodowego. W ocenie Sądu przeprowadzenie dowodu w zaistniałej sytuacji procesowej, konieczność ponownego uzgadniania z biegłymi możliwości i terminu sporządzenia opinii, przesyłanie akt, doprowadziłyby do dezorganizacji postępowania, któremu mógł zapobiec choćby złożony w odpowiednim czasie wniosek o jego wydłużenie terminu.

Wobec tego Sąd, uwzględniając postępowanie strony pozwanej na tle art. 233 § 1 i 2 k.p.c., ocenił stan faktyczny wyłącznie na podstawie dowodów zawartych w aktach sprawy.

W dalszej kolejności wypada zauważyć, że wprawdzie w toku sprawy został dopuszczony dowód z opinii instytutu co spowodowało pominięcie przepisów o postępowaniu uproszczonym (art. 505⁷ k.p.c.), to jednak co do zasady roszczenia wynikające z niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową podlegają rozpoznaniu właśnie w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ pkt1 k.p.c.). Postępowanie to cechuje się pewnym odformalizowaniem z uwagi na nieskomplikowany charakter tego typu spraw, zwykle nie wymagających wiadomości specjalnych, lecz niejednokrotnie przyjęcia punktu widzenia właśnie przeciętnego konsumenta.

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Istotą sporu są wady zakupionego przez powodów mebla. W tym kontekście należy zauważyć, że z uwagi na datę zawarcia umowy, stan prawny sprawy kształtowały przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (vide art. 51 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, Dz.U. z 2014 r. poz. 827).

W myśl jej art. 4 ust. 1 sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową; w przypadku stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili wydania. Definicję niezgodności z umową należy wyprowadzić z ust. 3, z którego wynika, że towar konsumpcyjny jest zgodny z umową, jeżeli nadaje się do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zwykle używany, oraz gdy jego właściwości odpowiadają właściwościom cechującym towar tego rodzaju. Zgodnie z jednolitym poglądem doktryny i orzecznictwa, kryterium „zwykłego używania” należy odnosić do przeciętnego, rozsądnie działającego człowieka.

Należało zatem odpowiedzieć na pytanie, czy na tle zgromadzonych dowodów kanapa zakupiona przez powodów miała takie właściwości, jakich powodowie mogli racjonalnie oczekiwać zawierając umowę z pozwanym.

W ocenie Sądu odpowiedź na to pytanie jest negatywna i to bez potrzeby dowodu z opinii biegłego, gdyż wynika to w istocie ze stanowiska procesowego pozwanego. Pozwany przecież, w toku postępowania reklamacyjnego, zlecił sporządzenie ekspertyzy Biuru (...), którą załączył do odpowiedzi na pozew i na którą się powoływał (k. 26 i nast.). Z opinii tej wynikało, że:

- oględziny zewnętrzne reklamowanego mebla wykazały, że nie posiada cech niewłaściwego użytkowania lub niewłaściwej konserwacji. Skóra na pokryciu zewnętrznym mebla utrzymana jest bardzo starannie (k. 30)
- stwierdzono wyraźne ślady wytarcia wierzchniej ozdobnej warstwy dekoracyjnego pokrycia z naturalnej skóry (k. 31)
- wszystkie wytarcia występują bezpośrednio w obrębie przeszyc co sugeruje, że zapoczątkowanie ich mogło powstać już podczas przeszycia od przesuwanej się stopki maszyny po licu skóry, lub być wynikiem obniżonej odporności na tarcie i/lub odporności na ścieranie barwy (k. 31)
- uszkodzenia wierzchniej warstwy pokrycia skórzanego występują głównie w pobliżu szwów i mają charakter przetarcia, wytarcia powłoki lakierowej szczególnie w miejscach w pobliżu szwów (k. 31)

Stwierdzenia te udokumentowane zostały załączonymi do ekspertyzy fotografiami.

Powód wysłuchany informacyjnie stwierdził, że sofa była umieszczona w salonie powodów, i była użytkowana w normalny sposób.

W ocenie Sądu już powyższe okoliczności, będące elementem stanowiska procesowego pozwanego, wystarczają do uznania, że mamy do czynienia z niezgodnością z umową w ujęciu zacytowanego wyżej przepisu. Powodowie nabyli bowiem od renomowanego producenta kanapę skórzaną za cenę zdecydowanie wyższą od przeciętnej. Mieli więc prawo oczekiwać, że przy normalnym użytkowaniu strona wizualna kanapy pozostanie przez dłuższy czas niezmienna, a już z pewnością nie dojdzie do widocznych przetarć warstwy zewnętrznej po kilkunastu tygodniach. Tego typu skutek sprawia, że mebel wygląda nieestetycznie, na zużyty, niskiej jakości, i z pewnością nie powinien dotyczyć praktycznie nowej, drogiej kanapy zakupionej od znanego producenta. Ujawnione przetarcia kanapy sprawiają, że nie odpowiada ona właściwościom jakie powinny cechować mebel w takiej cenie i klasie, co wypełnia definicję niezgodności z umową.

W tej sytuacji bez znaczenia jest, czy materiał z którego wykonano obicie kanapy posiada parametry wytrzymałości mechanicznej zgodne z odpowiednimi normami, na co powoływał się pozwany i co miało być przedmiotem opinii (...). Mówiąc wprost, w niniejszej sprawie obojętne jest czy materiał obiciowy był zgodny czy niezgodny z normami technicznymi i czy technologia produkcji była prawidłowa, lecz to czy w normalnym użytkowaniu ujawniły się takie cechy, które dyskwalifikowały przedmiot (choćby z przyczyn estetycznych) i których rozsądnie oceniający człowiek nie powinien się spodziewać.

Co do przyczyn opisanych wad, należy zauważyć po pierwsze, że na korzyść powodów działa domniemanie z art. 4 ust. 1 cyt. ustawy, iż wady tkwiły w przedmiocie w chwili zakupu. Ciężar dowodu, że było inaczej, spoczywał na pozwanym (art. 6 k.c.), którym nie zgłosił na tę okoliczność (a więc że wady powstały później, w innych okolicznościach) wniosków dowodowych.

Po drugie, z opinii przedłożonej przez pozwanego wynika, że skoro wszystkie wytarcia występują bezpośrednio w obrębie przeszyc, sugeruje to, że ich zapoczątkowanie mogło powstać podczas przeszycia a więc w toku produkcji, lub być wynikiem obniżonej odporności na tarcie.

Po trzecie, powód stwierdził, że mebel był wykorzystany normalnie i trudno wręcz się domyślać, w jaki sposób i z jakich przyczyn miałyby dochodzić do niszczenia kanapy przez powodów czy ich domowników. Pozwany zaś nawet nie uprawdopodobnił iż takie sytuacje mogły mieć miejsce.

Wobec stwierdzenia niezgodności z umową należy odpowiedzieć na pytanie, czy powodowie byli uprawnieni do odstąpienia od umowy. W myśl art. 8 ust. 1 jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się

wartość towaru zgodnego z umową oraz rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia.

Zgodnie z ust. 4 jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia.

Przenosząc powyższe na realia sprawy, należy zauważyć, że powodowie podejmowali próby wymiany na nową kanapę, do czego sprowadzało się pierwotne żądanie pozwu, jednak skoro pozwany nie dokonał tego „w odpowiednim czasie” (a reklamację zgłoszono już w lipcu 2014 r.), to mogli odstąpić od umowy. Jednocześnie nie ma wątpliwości, że niezgodność miała charakter istotny, gdyż wizualny odbiór mebla był zdecydowanie negatywny, kanapa sprawiała wrażenie zniszczonej, zużytej, a więc dalekiej od estetyki.

Jedynie na marginesie można zauważyć, że choć oświadczenie o odstąpieniu od umowy złożyła tylko powódka, to powód implicite potwierdził jej oświadczenie.

Skutkiem odstąpienia od umowy jest obowiązek zwrotu wzajemnych świadczeń (art. 494 § 1 k.c.). Przedmiot sprzedaży znajduje się już w posiadaniu pozwanego. Pozwany zaś powinien zwrócić powodom uiszczoną cenę.

Reasumując, że na tle zaoferowanego materiału dowodowego, w tym opinii przedłożonej przez samego pozwanego, powództwo podlegałoby uwzględnieniu także wówczas, gdyby wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w ogóle nie został zgłoszony.

W oświadczeniu o odstąpieniu od umowy powódka domagała się zwrotu ceny w terminie 14 dni od doręczenia wezwania, zaś wezwanie zostało doręczone 4 czerwca 2014 r. Odsetki za opóźnienie należało więc zasądzić od kolejnego dnia po upływie wyznaczonego terminu tj. od 19 czerwca 2014 r. (art. 481 § 1 k.c., w tym w poprzednim brzmieniu za okres do 31 grudnia 2015 r.)

W pozostałym zakresie tj. co do odsetek za okres wcześniejszy powództwo zostało oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powodowie wygrali sprawę praktycznie w całości, a poniesione przez nich koszty obejmowały:

- opłatę od pozwu 300 zł
- opłaty skarbowe od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł
- zastępstwo adwokackie w wysokości określonej w § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 461 ze zm.).

Należało zasądzić zatem na ich rzecz solidarnie od pozwanego kwotę 1534 zł.